

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 602/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. V. L., P., zastúpeného JUDr. D. D., spol. s r. o., P., konajúca prostredníctvom konateľ a advokáta JUDr. D. D., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8 Co 327/2012 z 25. marca 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. V. L. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. júla 2013 doručená sťažnosť Ing. V. L., P. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného JUDr. D. D., spol. s r. o., P., konajúca prostredníctvom konateľ a advokáta JUDr. D. D., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 327/2012 z 25. marca 2013 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom podaným 13. mája 1999 Okresnému súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 925/1999 domáhal, aby ním označení odporcovia boli zaviazaní zaplatiť mu sumu 961 186 Sk s prísl. Okresný súd Žilina rozsudkom sp. zn. 16 C 925/1999 z 1. marca 2006, ktorý nadobudol právoplatnosť 11. mája 2006, zaviazal odporcu v 1. rade zaplatiť sťažovateľovi sumu 30 577,77 € s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania. Sťažovateľ následne 30. marca 2009 podal Okresnému súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) návrh na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Žilina smerujúci proti Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „odporca“), *„ktorý bol nečinný v konaní vedenom... pod spis. značkou 16 C/925/1999 a to v dôsledku oneskoreného vydania predbežného opatrenia, v dôsledku oneskoreného rozhodnutia vo veci samej a v dôsledku nečinnosti v rámci exekučného konania pod spis. značkou 24 Er/2018/2006“* [citované z rozsudku okresného súdu sp. zn. 4 C 129/2009 z 12. apríla 2012, pozn. (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 12. apríla 2012“)]. Okresný súd rozsudkom z 12. apríla 2012 návrh sťažovateľa zamietol. Sťažovateľ podal proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu z 12. apríla 2012 potvrdil.

Sťažovateľ tvrdí, že krajský súd napadnutým rozsudkom porušil jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že sa v ňom nezaoberal jeho námietkou, podľa ktorej *«predbežné opatrenie vydal súd až po jednom roku a tým umožnil previesť majetok žalovanej firmy na niekoho iného. Predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovaných inštitútov v civilnom procese. Predbežné opatrenie, ktorým sa podnikateľovi zakazuje nakladať s majetkom alebo jeho časťou, môže súd nariadiť len v takom rozsahu, aby to s prihliadnutím na podnikateľskú činnosť žalovaného bolo primerané právu, ktorého budúci súdny výkon je ohrozený.*

Predbežné opatrenie možno nariadiť pred začatím konania a to aj v prípade, ak by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený. Teda ide o situáciu, keď sa subjekt, ktorému svedčí povinnosť vyplývajúca z hmotného práva, správa tak, že úmyselne znižuje svoj majetok s cieľom vyhnúť sa jej plneniu. Medzi skutočnosťami, ktoré osvedčujú, že výkon rozhodnutia bude ohrozený, patrí najmä také konanie žalovaného, ktorého dôsledkom je znižovanie hodnoty majetku, ktorý možno výkon rozhodnutia postihnúť, alebo iné konanie, ktoré podstatnou mierou nepriaznivo ovplyvňuje jeho majetkové pomery. Bolo preukázané, že na účte žalovaného A., s. r. o. (odporca v 1. rade, pozn.) bol v čase podanie návrhu na vydanie predbežného opatrenia zo dňa 18. 06. 1999 suma vo výške 85 553,51 SK (2839,86,- Eur) a ku dňu 31. 12. 1996 bola na účte suma 281 619,- Sk (9348,- Eur). Taktiež bolo preukázané, že základné imanie spoločnosti bolo vo výške 2 600 000 Sk od 31. 10. 1994 do 28. 11. 1999 a tohto dňa základné imanie spoločnosť znížila na 200 000,- Sk a ďalej, že v prospech Ministerstva telekomunikácií SR mala A., spol. s r. o. vinkulovaných 33 193,92,- Eur na audiotextové služby, ako aj ďalších 33 193,92,- Eur na povolenie od Ministerstva financií SR podnikat' ako „stávková spoločnosť“. Z uvedeného bolo zrejmé, že spoločnosť znižovala svoj majetok, pretože vtom čase sa už viedol uvedený právny spor a žalovaný úmyselne znižoval svoj majetok s cieľom vyhnúť sa plneniu. Okresný súd v Žiline v konaní 16 C/925/99 rozhodol o návrhu na vydanie predbežného opatrenia oneskorene, až dňa 16. 06. 2000, teda 1 rok od podania návrhu (18. 06. 1999), keď môj návrh zamietol. Odvolanie proti uzneseniu, ktorým súd návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol, som nepodal, pretože som predpokladal, že by sa vec len opätovne predĺžila, a mal som za to, že súd môže konať a rozhodnúť vo veci samej v primeranej lehote. Podanie opravného prostriedku sa miňalo v danom prípade účelu, nakoľko od podania návrhu na vydanie predbežného opatrenia uplynul 1 rok, počas ktorého mal žalovaný dostatok času vykonať finančné operácie tak, aby mu finančné prostriedky nezostali. Keby bol prvostupňový súd vydal, resp. zamietol môj návrh na vydanie predbežného opatrenia v zákonnej 30-dňovej lehote, podanie opravného prostriedku by malo význam.

Spoločnosť A., s. r. o. mala licenciu na prevádzkovanie stávkových hier od 31. 10. 1994 a licenciu na prevádzkovanie audiotextových služieb od 23. 07. 1997. Na udelenie licencie na prevádzkovanie stávkových hier podľa § 23 zákona č. 194/1990 Zb. v znení neskorších predpisov musel žiadateľ na zabezpečenie podľa § 22 citovaného zákona zložiť

na osobitný účet v banke tzv. „istotu“, ktorú určilo ministerstvo v povolení ako konkrétnu sumu, najmenej však vo výške 10 % základného a prevádzkového kapitálu a s ktorou mohol prevádzkovateľ disponovať len so súhlasom ministerstva a tiež žiadateľ musel preukázať splatenie základného imania v požadovanej výške výpisom z účtu s peňažným vkladom.

Žiadal som súd o doplnenie dokazovania dopytom na Ministerstvo financií SR za účelom poskytnutia potvrdenia o vinkulácii finančných prostriedkov v prospech MF SR ako finančnej zábezpeky na udelenie povolenia na podnikanie v stávkovej činnosti v roku 1994 a dopyt na Ministerstvo telekomunikácií SR za účelom poskytnutia informácie, či žalovaný mal vinkulovaný 1 mil. Sk ako zábezpeku v prospech Ministerstva telekomunikácií SR na udelenie povolenia na podnikanie v oblasti audiotextových služieb, nakoľko o tejto skutočnosti som mal vedomosť, pretože som pre žalovaného pracoval a videl som pohyby na účtoch.

Týmito skutočnosťami sa pri splnení tretej podmienky a to príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a škodou Krajský súd Žilina nezaoberal a len uviedol, že nebolo preukázané, že ku škode by neprišlo bez priedahov v konaní.

Máme za to, že oba sudy, ako aj Okresný súd Čadca a tak Krajský súd Žilina v konaní 4 C/129/2009 o náhradu škody za nesprávny úradný postup jasne a zrozumiteľne neposkytli odpoveď na najdôležitejšiu námietku sťažovateľa a to či bola naplnená tretia podmienka pri zodpovednosti za škodu a to príčinná súvislosť medzi protiprávnym jednaním a škodou. Otázka existencie príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a vznikom škody je otázkou skutkovou, právnym posúdením je vymedzenie medzi akými skutkovými okolnosťami má byť existencia príčinnej súvislosti zisťovaná. Existencia príčinnej súvislosti v danom prípade mala byť posudzovaná na základe takej skutkovej okolnosti, že vo vzťahu príčiny a následku je tu spôsob konania Okresného súdu Žilina – porušenie práva na zbytočné priedahy v konaní – oneskorenie vydania predbežného opatrenia a nevyožiteľnosť peňažných prostriedkov od spoločnosti A., s. r. o. z dôvodu nemajetnosti. Tento následok potom viedol k tomu, že sťažovateľ sa po ukončení právneho sporu 01. 03. 2006 nemohol domôcť peňažných prostriedkov, pretože uvedená obchodná spoločnosť bola v tom čase nemajetná a znižovala svoj majetok, pretože vedela, že sa vedie súdny spor. Máme za to, že samotným spôsobom nekonania Okresného súdu Žilina došlo k nemožnosti vymôcť finančné prostriedky od žalovaného, ale nie následkom priedahov v konaní.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že príčinná súvislosť medzi protiprávnym jednaním škodcu a vzniknutou škodou nie je možné dôvodiť zo skutočnosti, ktorá je už sama následkom, za ktorú škodca zodpovedá z iného dôvodu. V danom prípade sa oba súdy nezaoberali námietkou sťažovateľa, podľa ktorej žalovaný úmyselne znižoval svoj majetok, k čomu mal dostatok času od vedenia súdneho sporu od roku 1999 až do roku 2006. Inštitút predbežného opatrenie je zabezpečovacím prostriedkom v civilnom procese a všeobecné súdy sú povinné chrániť práva a právom chránené záujmy fyzických a právnických osôb. Domnievame sa, že posúdenie otázky protiprávneho konania a spôsobenia škody, je rozhodujúcim argumentom, na ktorý Krajský súd Žilina spoločne s Okresným súdom Čadca práve na tento argument nepodali dostatočnú a jasnú odpoveď.

Rozhodnutie Krajského súdu Žilina je zjavne neodôvodnené a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň má za následok porušenie základného práva a slobody a to čl. 46 ods. 1 Ústavy SR podľa ktorého sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd podľa ktorého sa každý môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podľa ktorého má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...».

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1) Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu Žilina zo dňa 25. 03. 2013 č. k.: 8 Co327/2012 porušené bolo.

2) Rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 25. 03. 2013 č. k.: 8 Co 327/2012 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3) Krajský súd Žilina je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet advokátskej kancelárie... do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd

nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek obvinenia proti nemu.

Podstata argumentácie sťažovateľa je založená na tvrdení, že krajský súd sa nedostatočne vysporiadal s jeho námietkou týkajúcou sa existencie príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a škodou, v dôsledku čoho je napadnutý rozsudok krajského súdu podľa jeho názoru arbitrárny a svojvoľný.

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01 atď.). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00 atď.).

Krajský súd v napadnutom rozsudku k existencii kauzálnej súvislosti medzi protiprávnym konaním (nesprávnym úradným postupom) a škodou ako nevyhnutným predpokladom úspešného uplatnenia zodpovednosti za škodu predovšetkým uviedol:

„Oboznámiac sa s obsahom spisu aj odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ vzhľadom na skutkový stav, ktorý bol po predchádzajúcom zrušení rozhodnutia odvolacím súdom okresným súdom správne zistený a ktorý okresný súd chronologicky a podrobne rozviedol v odôvodnení rozhodnutia a na ktorý preto tiež poukazuje, nepreukázal existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom súdu a znížením majetku navrhovateľa. Stotožnil sa preto s tvrdením súdu, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení a teda nepreukázal, že bez týchto prietahov by ku škode nebolo došlo. Aj podľa odvolacieho súdu navrhovateľ predovšetkým predbežným opatrením nežiadal zabezpečiť svoju pohľadávku voči odporcom 1) a 2) a počas konania nevyužil ručiteľský vzťah k odporcovi 2), ako i možnosť odporovateľnosti jeho následných právnych úkonov. Neakceptoval preto tvrdenia navrhovateľa, že súd nečinnosťou umožnil vtedajšiemu odporcovi A., s. r. o., zbaviť sa majetku a majetkových aktivít s tým, že ani exekúcia už nemohla zabezpečiť nápravu a musela byť zastavená, pretože povinný nemal majetok. V tejto časti odvolanie navrhovateľa nepovažoval preto za dôvodné.“

Z napadnutého rozsudku krajského súdu ďalej vyplýva, že odvolací súd sa nestotožnil so všetkými právnymi závermi okresného súdu vyjadrenými v jeho rozsudku z 12. apríla 2012 (nesplnenie hmotno-právnej podmienky na uplatnenie nároku na náhradu škody za nesprávny úradný postup, premlčanie nároku na náhradu škody, nepreukázanie výšky škody), avšak stotožnil sa s právnym záverom okresného súdu týkajúcim sa neexistencie príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a škodou. Vzhľadom na túto skutočnosť a s prihliadnutím na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože

prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, ústavný súd považoval za potrebné poukázať na relevantné časti citovaného rozsudku okresného súdu.

Okresný súd vo svojom rozsudku z 12. apríla 2012 k podmienke existencie príčinnej súvislosti predovšetkým uviedol:

„Súd mal taktiež zistené, že návrh bol podaný dňa 13. 5. 1999, ale navrhovateľ sa pokúsil zabezpečiť návratnosť pohľadávky podaním návrhu na vydanie predbežného opatrenia až 18. 6. 1999 na čl. 8 spisu. Z návrhu na čl. 9 spisu je zrejmé, že navrhol, aby súd zakázal peňažnému ústavu odporcu P., a. s., Ž., aby nevykonávali od doručenia tohto predbežného opatrenia žiadne debetné prevody z účtu odporcu 1). Uznesením č. konania 16 C 925/1999-14 zo dňa 16. 6. 2000 súd návrh zamietol, proti uzneseniu navrhovateľ nepodal odvolanie, uznesenie nadobudlo právoplatnosť 19. 9. 2000. Súd návrh zamietol z dôvodu neprimeranosti rozsahu obmedzenia, ktorý bol vyjadrený v petite návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Tým by zakázal odporcovi 1) vykonávať podnikateľskú činnosť, čo je právne nedovolené. Mohlo by dôjsť k ohrozeniu jeho podnikateľskej činnosti, tým, že navrhovateľ nepodal odvolanie voči tomuto uzneseniu, rešpektoval nielen výrok rozhodnutia, ale aj odôvodnenie rozhodnutia a momentom právoplatnosti uznesenia je týmto rozhodnutím čo do výroku i čo do dôvodov viazaný i súd (§ 135 ods. 2 OSP, § 159 ods. 2 OSP v nadväznosti na § 167 ods. 2 OSP). Súd sa teda cítil byť viazaný tým, že návrh na vydanie predbežného opatrenia bol zamietnutý preto, že navrhovateľ podal návrh v rozpore so zákonom. Žiadal právo, ktoré mu nepatrí. Po zamietnutí nepodal nový návrh na vydanie predbežného opatrenia, ani sa neodvolal. Súd poukazuje aj na tú skutočnosť, že návrh na vydanie predbežného opatrenia podal navrhovateľ len voči odporcovi 1), hoci odporca 2) bol ručiteľ a zodpovedal spolu s odporcom 1) spoločne a nerozdielne. Návrh na vydanie predbežného opatrenia nebol podaný na zabezpečenie vkladu 1 000 000,- Sk pre audiotex ani na zabezpečenie vloženej istoty pre stávkovú činnosť, návrh na vydanie predbežného opatrenia nebol podaný ani na zabezpečenie nehnuteľnosti odporcu 2) Ing. K., ktorú previedol 29. 10. 1998, ani na zabezpečenie iných nehnuteľnosti odporcu 1), odporcu 2), iných účtov, než v P. banke, na zabezpečenie osobných motorových vozidiel Súd preto skúmal vydané predbežné opatrenie a nesprávny úradný postup – prieťahy len k predmetu

tohto predbežného opatrenia. Predmetom navrhovaného predbežného opatrenia bolo len zabezpečiť finančné prostriedky na účte v P. banke. Z obchodného registra, čo je objektívny register, mal súd zistené, že odporca 1) mal základné imanie 2 600 000 Sk, a to až do 28. 11. 1999. Základné imanie znížil 28. 11. 1999, 200 000,- Sk. Odporca 1) teda mal v čase od 31. 10. 1994 do 28. 11. 1999 základné imanie 2 600 000,- Sk. Návrh vo veci samej podal 13. 5. 1999, teda v čase existencie základného imania, návrh na vydanie predbežného opatrenia podal až 18. 6. 1999, ale ešte stále v čase existencie základného imania 2 600 000,- Sk, čo mu bolo objektívne známe. Napriek tomu v predbežnom opatrení nežiadal zabezpečiť svoju pohľadávku týmto základným imaním. Takéto tvrdenia produkuje až po vzniku škody. Od 29. 11. 1999 odporca 1) znížil základné imanie na sumu 200 000,- Sk. Ďalej mal súd preukázané z vyjadrenia P. banky, ktorej účet bol predmetom vydania predbežného opatrenia, že na tomto účte nikdy nebola vinkulovaná suma 1 000 000,- Sk ani zábezpeka v súvislosti so stávkovou činnosťou, ako tvrdí po vzniku škody navrhovateľ. Keď teda navrhovateľ podal návrh na vydanie predbežného opatrenia na zabezpečenie účtu v P. banke, aj to nesprávnym, nezákonným spôsobom, nepodal zároveň návrh na zabezpečenie sumy 1 000 000,- Sk a istoty pre stávkovú činnosť, ako tvrdí teraz.

Škoda, ktorá vznikla navrhovateľovi, nie je v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Okresného súdu v Žiline – oneskoreným vydaním predbežného uznesenia o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia, nie je v príčinnej súvislosti s oneskorene vydaným rozsudkom – prietahmi pri rozhodovaní vo veci samej, ani v príčinnej súvislosti s oneskorene vydaným poverením v exekučnom konaní. V tomto smere navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení, nepreukázal, že bez týchto prietahov by ku škode nebolo došlo. Porušenie povinnosti zo strany Okresného súdu v Žiline – nesprávny úradný postup spočívajúci v oneskorenom rozhodnutí pri vydaní predbežného opatrenia a pri rozhodnutí vo veci samej a pri vydaní poverenia, nemá priamu a bezprostrednú príčinnú súvislosť s postupom Okresného súdu v Žiline vo veci 16 C 925/99 a veci sp. zn. 24 Er 2018/2006.

Neexistencia príčinnej súvislosti medzi porušením povinnosti a vzniknutou škodou je ďalší dôvod, pre ktorý súd návrh zamietol.

Podľa zákona 58/1969 Zbierky, § 20, pokiaľ nie jej ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone občianskym zákonníkom. Podľa zákona č. 514/2003 Z. z., § 17 ods. 1 uhrádza sa skutočná škoda, ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Týmto osobitným predpisom podľa poznámky je občiansky zákonník.

Z uvedeného je zrejmé, že ak osobitná úprava o škode spôsobenej nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím neobsahuje niektoré ustanovenia, súd je povinný aplikovať podporne ustanovenia občianskeho zákonníka ako všeobecné ustanovenia o nároku na náhradu škody.

Z uvedených dôvodov súd aplikoval aj ustanovenie § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Aj keď ide o osobitný typ zodpovednosti za škodu, spoločné ustanovenia o náhrade škody uvedené v treťom oddiele občianskeho zákonníka sa vzťahujú aj na osobitnú zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím. Súd sa preto musel zaoberať aj pri osobitnom type zodpovednosti za škodu aj všeobecnými ustanoveniami o náhrade škody priamo z úradnej povinnosti. Medzi ustanovenia, ktoré sa týkajú spoločnej zodpovednosti a ktorými sa súd zaoberá z úradnej moci, je aj ustanovenie § 441 o spoluúčasti poškodeného (jeho právneho zástupcu).

Ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Aplikácia ustanovenia § 441 Občianskeho zákonníka prichádza do úvahy nielen v prípade zodpovednosti škodcu za zavinené konanie (§ 420 Občianskeho zákonníka), ale i v prípade, keď škodca zodpovedá za škodu na základe princípov objektívnej zodpovednosti (R 80/1970, R 28/1973). V takom prípade zavinenie poškodeného – navrhovateľa (resp. jeho právneho zástupcu) je dôvodom buď na zníženie rozsahu zodpovednosti, alebo na vylúčenie zodpovednosti iného subjektu. Ak bola škoda spôsobená výlučne zavinením navrhovateľa a jeho právneho zástupcu), znášajú sám.

V danom prípade bolo jednoznačne preukázané, že odporca prostredníctvom Okresného súdu v Žiline porušil svoje povinnosti nesprávnym úradným postupom, prietiahmi v konaní. V konaní nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi porušením povinností odporcu prostredníctvom Okresného súdu v Žiline a vzniknutou škodou. Preto

bol návrh zamietnutý. Je však objektívne zistené, že navrhovateľovi škoda vznikla a preto súd prejudiciálne v nadväznosti na § 441 Občianskeho zákonníka a § 135 ods. 2 OSP ustálil, kto je zodpovedný subjekt za vzniknutú škodu. Dospel k záveru, že škodu si spôsobil výlučne svojim zavinením navrhovateľ a jeho právny zástupca, a preto si ju znáša sám, resp. podporne so svojim právnym zástupcom, v nadväznosti na § 441 Občianskeho zákonníka, § 417 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 18 ods. 2 Zákona o advokácii, § 26 ods. 1 Zákona o advokácii, § 26 ods. 4 Zákona o advokácii, § 5 ods. 2 OSP. S návrhom disponuje navrhovateľ i jeho právny zástupca. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Podľa § 417 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka komu škoda hrozí, je povinný na jej odvrátenie zakročiť spôsobom primeraným okolnostiam ohrozenia. Ak ide o vážne ohrozenie, ohrozený má právo sa domáhať, aby súd uložil vykonať vhodné a primerané opatrenia na odvrátenie hroziacej škody. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Podľa § 18 ods. 2 Zákona o advokácii advokát je povinný pri výkone advokácie konať čestne, svedomito, dôsledne, využívať všetky právne prostriedky a uplatňovať v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia pokladá za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb. Prejudiciálne súd ustálil, že navrhovateľ si škodu spôsobil sám porušením právnej povinnosti počínať si tak, aby nedochádzalo ku škode aj na jeho vlastnom majetku a okamžite zakročiť a odvrátiť primeraným spôsobom hroziacu škodu. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že navrhovateľ sa takto nesprával, preto za vzniknutú škodu zodpovedá. Uzavrel opätovne zmluvu o pôžičke, hoci mu bolo zrejmé, že prvá pôžička v čase splatnosti zaplatená nebola, nezabezpečil zabezpečovacími prostriedkami splnenie dlhu, ihneď po splatnosti druhého dlhu, nepodal žalobu ani návrh na zabezpečenie predbežným opatrením. V čase, kedy podal návrh na zabezpečenie predbežným opatrením, podal ho tak, že takému návrhu nebolo možné vyhovieť, pretože bol v rozpore so zákonom. Predbežné opatrenie dal v nedostatočnom rozsahu. S konaním navrhovateľa a jeho právneho zástupcu – v príčinnej súvislosti vznikla škoda a nevznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Okresného súdu v Žiline... Bolo povinnosťou navrhovateľa a jeho právneho zástupcu navrhnúť a prijať čo najrýchlejšie, najúčinnnejšie opatrenia,

čo najefektívnejšie opatrenia na zabezpečenie a uplatnenie pohľadávky navrhovateľa. Túto povinnosť nemôže navrhovateľ a jeho právny zástupca prenášať na súd, ktorý o návrhu len rozhoduje a s návrhom navrhovateľa nedisponuje. Navrhovateľ je povinný správať sa tak, aby mu nevznikla škoda v dôsledku jeho správania. Navrhovateľ a jeho právny zástupca takto nepostupovali.“

Existencia príčinnej súvislosti (vzťah príčiny a následku) medzi protiprávnym konaním a vznikom škody je jedným z nevyhnutných predpokladov zodpovednosti za škodu. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak vznikla škoda následkom protiprávneho konania, teda ak je protiprávne konanie a škoda vo vzájomnom vzťahu príčiny a následku. Z toho vyplýva, že príčinná súvislosť medzi škodou a protiprávnym konaním je daná len vtedy, ak by škoda pri absencii protiprávneho konania nevznikla, teda musí ísť o priamu (nie len sprostredkovanú) príčinu vzniku škody. Zároveň treba uviesť, že otázka príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním a konkrétnou škodou je síce v prvom rade otázkou skutkovou, pričom súd zisťuje jej existenciu, avšak záver, či v konkrétnom prípade je či nie je daná príčinná súvislosť, je súčasne otázkou právnou, pretože súd tak robí záver o existencii jedného z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, pričom tento právny záver, je samozrejme, závislý na skutkovom zistení. Ak by príčinou vzniku škody bola iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastane. Pritom nemusí ísť o príčinu jedinú, ale stačí, ak ide o jednu z príčin, ktorá sa podieľa na nepriaznivom následku, o ktorého odškodnenie ide, a to o príčinu podstatnú (porovnaj s právnymi názormi vyslovenými v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 24/2011 z 19. apríla 2011).

V zmysle svojej doterajšej judikatúry považuje ústavný súd za arbitrárne, a teda z ústavného hľadiska neakceptovateľné tie rozhodnutia všeobecných súdov, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej, alebo aj celkom nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (m. m. IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, IV. ÚS 158/2010). Právne závery krajského súdu uvedené v napadnutom rozsudku však podľa názoru ústavného súdu nevyvolávajú pochybnosti ústavnoprávnej relevancie.

V relevantnej časti odôvodnenia sťažnosťou napadnutého rozsudku krajský súd podľa názoru ústavného súdu podal jasný a zrozumiteľný výklad na vec sa vzťahujúcich právnych noriem a dostatočne vyargumentoval svoj právny záver o neexistencii príčinnej súvislosti medzi (ne)konaním Okresného súdu Žilina a škodou, ktorá vznikla sťažovateľovi, a to aj s poukazom na skutočnosť, že sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno preukazujúce, že priamou príčinou vzniku škody bolo (ne)konanie Okresného súdu Žilina.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej nemožno právo na súdnu ochranu (resp. na spravodlivý proces) stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (IV. ÚS 245/2010, m. m. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97).

V nadväznosti na túto skutočnosť ústavný súd poukazuje na svoj právny názor vyjadrený v doterajšej judikatúre, podľa ktorého úlohou ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorého podstatou je posúdenie ústavnej akceptovateľnosti napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu, prípadne iného orgánu verejnej moci, nie je posudzovanie jeho právnej perfektnosti z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08).

Vychádzajúc zo svojej konštantnej judikatúry, ústavný súd po preskúmaní právnych záverov týkajúcich sa (ne)existencie príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním štátu a škodou, ktorá vznikla sťažovateľovi, na ktorých je založený napadnutý rozsudok krajského súdu, dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi nimi a obsahom základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jeho právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré mali byť podľa jeho tvrdenia rozsudkom krajského súdu sp. zn. 8 Co 327/2012 z 25. marca 2013 porušené, neexistuje taká príčinná

súvislosť, ktorá by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne umožňovala dospieť k záveru o ich porušení.

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2013